

ofret haade Ord og Blæk og Papir i stor Maalestok paa denne Sag, og man maa sige, at for vort eget Bedkommende ere vi ikke naaede vidt endnu. Forslag efter Forslag har været fremme, uden at det egentlig er blevet til andet end Debat derom. Det eneste Resultat, der er naaet og som ogsaa har nogen Betydning, er, at der er blevet nedsat en Landbotommisjon. For det Arbejde, denne Kommission har gjort, fortjener den i høj Grad Tak, fordi det er velstiftet til Forhandling. Der har jo været nytret fra den ene Side, at man ikke er naaet vidt nok, og fra den anden Side, at man dog skulde være noget varjom. Spørgsmaalet staar saaledes: Kan man forsvare at gaa til saa store Udgifter for Statskassen, som her er Tale om? Ved næjere Overvejelse synes jeg dog, at disse Udgifter for Statskassen ikke ere saa store i Forhold til den Gavn, der vilde kunne naas derved, at man vilde kunne gennemføre denne Lov. Det er jo saaledes, at man ude omkring paa Landet har en talrig Arbejdsklasse, der staar og gerne vil tage fat, men ikke evner ved egen Hjælp at komme ind i, hvad man kalder en Stilling, fordi de mangle de nødvendige Penge. Det er jo saaledes med en stor Mængde af disse flittige — og jeg kan ogsaa sige, sparsomme — Landarbejdere, at de ikke, selv med den største Økonomi, kunne opnaa at faa en saadan Sum samlet, at de ere i Stand til at kunne faa Hus og Jord. Hvilken Betydning det har for Samfundet, at de kunne faa Hus og Jord, har jeg mere end en Gang haft Lejlighed til at erfare over for en saadan Familie, der sidder i en Lejestue og ikke har andet end, hvad den kan fortjene ved ved at gaa paa Dagløse. Jeg har kendt en saadan Familie, der bestandig sad i trykkende Aaar, og hvor det ikke var sjældent, at ogsaa Sulten kom inden for Døren; men da saa gode Menninger satte denne Familie i Stand til at faa Hus og Jord, stede der i hele dens Levesæt en saadan Forandring, at jeg mange Gange senere har tænkt over, at vort Samfund vilde være lykkeligere stillet, hvis der var mange flere saadanne Arbejdere, der selv havde Jord. De ville saa altid ved Siden af have Mandens Fortjeneste uden for Huset; dertil kommer, at Konen saa har noget at arbejde med, og at det vil hjælpe til at opdrage Børnene, naar de fra Børn-

dommen af ere stærkt optagne af den lille Bedrift, som de se deres Fader og Moder beskæftigede med. Vi, som ere vant til at have Tjenestefolk, maa dog indrømme, at de Tjenestefolk, vi faa fra de Steder, hvor Forældrene selv have haft Hus og Jord, ere ubetinget de bedste Tjenestefolk. Ser man hen til, hvilket Omfang denne Lov vil faa, dersom den virkelig bliver vedtagen og kommer til at virke i den Skikkelse, hvori den her foreligger, er det jo saaledes, at der vil blive oprettet 1000 Huse aarlig, altsaa i 5 Aar 5000 Huse. Gøre vi Regning paa, at der i disse Familier bliver 3 Børn i hvert Hjem, bliver det omtrent 15.000 Menninger, der komme ind under denne Paavirkning. Hvilket Gode det vil være for Befolkningen paa Landet, behøver jeg ikke nærmere at udvikle for det høje Ting, idet de allerfleste Medlemmer kende Landbøforholdene og vide, hvorledes de Folk ere stillede, som have Jord til et Hus, i Modsætning til dem, der blot bo til Leje. — Der er et, man maa være klar over, og det er dette, at Spørgsmaalet nu er rejst saa stærkt omkring i Befolkningen og har valet saa mange Forhaabninger derved, at hvis det skulde blive derved, og vi ikke skulde faa en Lov ført igennem, vil det blive en Skuffelse, og det vil, som det ogsaa er udtalt her, skabe en saadan Misnøje, at man maatte bagefter dyrt vil fortrøde, at man har været med til at skabe en saadan Misstemning ude paa Landet. Da jeg er aldeles vis paa, at denne Lov vil komme til at virke til Gavn og Glæde for dem, den tager Sigte paa, og det i ikke ringe Omfang, kan jeg give Lovforslaget min fulde Tilslutning, og jeg skal ikke gaa ind paa de enkelte Paragraffer i Loven, da jeg er fuldt ud tilfreds med den Affattelse, Loven har faaet nede i Folketinget. Jeg vil derfor blot lægge et godt Ord ind for, at ogsaa alle de, der se lidt anderledes derpaa, ville arbejde med hen til, at vi dog kunne blive i Stand til at opnaa et Resultat, en Lov, som kunde bringe den forventede Lykke ud omkring i vort Folk. Hermed skal jeg paa det varmeste anbefale Lovforslaget.

Andsien: Da Tiden er saa lang fremrykket, skal jeg med Hensyn til de Bemærkninger, jeg har at gøre til det foreliggende Forslag, fatte mig saa kort som muligt.